

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inzerate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

tev. 24.

V Ptuj v nedeljo dne 29. novembra 1903.

IV. letnik.

12 Iz štajerskega deželnega zbora.

VRS 900
ozdja
deloma
inogokaj
erešenega,
ameznih
e za
injal
cevi
pet i
!
kleta
vium
gur
pi
toletri
ode
p, d
klobav
htni
tuga
nista
e vs
juča
rje
vo
goj
bre
ku.
pranje
m
manjka
Da se
sakdo
latne
ma
izplača,
V deželnem zboru se je v zadnjem času pridno marljivo razpravljalo o prav važnih stvareh, ki deloma tudi naše spodnještajerske kraje zadevajo. Inogokaj se je sklenilo, a veliko gradiva je še ostalo nerešenega, ker težnje, potrebščine in zahtevanja posameznih stanov so preobilna, da bi se zamogla na en mah odstraniti, zmanjšati, oziroma uslišati. Glavni vzrok temu je, da manjka potrebnega denarja. Večini v deželnem zboru se toraj nikakor ne more in ne sme brezbriznost in malomarnost predbojati, ker storili so za blagor svojih volilcev, kolikor jim je to možno bilo.

Pokazal je deželni zbor, da ima resno voljo, v vsaki vrsti za povzdigo in prospevanje poljedelstva in kmetorejstva skrbeti. Bila bi to sicer tudi dolžnost državnega zbora, pa gospodje državni poslanci imajo druga opravila, ali pa sploh nobenega, kar se pri posameznih jasno vidi. Dežela je na ta način, skoraj popolnoma na lastno denarno moč navezana, ker prihodek od države so le neznatni, ki s potrebščinami v nobenem razmerju ne stoje.

Kljub temu se je, kakor rečeno, mnogo storilo. Mnogoterih predlogih se pa sklepi tudi zaradi tega ne morejo takoj izvršiti, ker se o njih važnosti in važnosti dotični odseki, katerim so se v pretresanju in presojo izročili, niso dovolj prepričali. Mnogo manjka tudi potrebnih statističnih podatkov.

Da se kmetu za denar šestokrat huda godi, sako ve. V zadregi potrebuje včasih prav nagle in hitre pomoči. Koliko potov, prošenj in stroškov pa ima kmet, predno da se mu zaželeno posojilo dovoli izplača, to ve le tisti, ki je te neprejetnosti sam

okusil. V svrhu vsaj nekolikošne odstranitve tega nedostatka namerava dežela ukreniti, da se ustanovi takozvana deželna hipotekna kreditna banka, ki bi v prvi vrsti imela dolžnost, posestnikom zemljišč, posebno toraj kmetom pomagati v sili, in sicer kolikor mogoče naglo in zdatno.

Pohvalno se je v deželnem zboru omenilo delovanje Raiffeisenovih kas, svarile pa so se tiste tudi ob enem, da naj nikakor ne prepuščajo svojega denarja klerikalnim denarnim zavodom, katerih poslovanje nikakor ni kmetu v prid, ampak večinoma v pogubo. Gospodje, ki imajo pri teh oblast, delajo le na to, da dobijo kmeta takorekoč tudi telesno v svojo pest, ker niso s tem zadovoljni, da ga večinoma duševno itak že imajo. Da je to neovrgljiva resnica, za to imamo dovolj resničnih dogodljajev in dokazov. Uvidel je deželni zbor, da se mora razširjanje in pomnoževanje takih denarnih zavodov kolikor mogoče preprečiti, da se mora zapeljevanje in izkoriščevanje ljudstva zabraniti ali vsaj kolikor možno ovirati. Haska ali dobička priprosti kmet pri teh podjetjih nikoli nima, le gospodje voditelji in njih podrepaniki ali pristaši si tam svoje nenasitne žepe polnijo.

Med drugim se je tudi doseglo, da prevzame železnico Celje-Velenje država v svojo oskrbo. Upeljal se bode ondaj ugodnejši vožnji red, tudi se bo vozina za nekoliko znižala; pričakovati se toraj sme živahnejši promet. —

V Gradcu se bode stavila nova bolnišnica, katera bode stala približno 14 milijonov kron.

Bolnišnica v Mariboru se je razširila, udobnejše opravila ter s primernimi novodobnimi pripomočki preskrbela. V mariborsko bolnišnico prihajajo več-

noma bolniki z dežele in sicer Slovenci in vendar so glasovali za ta predlog vsi nemški poslanci, za razširjavo ptujske bolnišnice se je potegnil nemški poslanec g. Ornig, med tem ko sta njegov predlog očitno prezirala slovenska poslanca Robič in Jurtela!

Zakaj se slovenski poslanci ne potrudijo v tej reči? Ni jim mar se brigati za dosego izpolnitvije opravičene želje stotisočernih prebivalcev ptujskega okraja. Tako je bilo tudi glede predloga o reguliranju Pesnice. Tudi v tej zadevi je g. Ornig bil prvi, ki je v deželnem zboru predlagal, da bi se naj vendar že enkrat o reguliranju Pesnice, katera skoraj vsako leto izstopi in obmejnim posestnikom mnogo škode povzroči, potrebno ukrenilo. G. Ornig pa ni poslanec tamošnjih prebivalcev, temveč je izvoljen le od trgovske zbornice. Sicer je prišel slovenski poslanec k g. Ornigu ter ga nagovarjal, naj njemu pusti v tej zadevi predlagati, a on je obžaloval, da tega sedaj ne more več storiti, ker so ga Pesničanje sami prosili pomoči, na kar se je na licu mesta tudi sam prepričal o nujni potrebi odstranitvije tega nedostatka in jim obljubil, da bode v deželnem zboru za nje storil, kar in kolikor je v njegovih močeh.

Ni toraj resnična trditev nekaterih kričočev, da nam Nemci ničesar ne privoščijo in nam oni pri pridobitviji zaželenih olajšil vse mogoče ovire delajo.

Tudi obrtniki so dobili nekatere olajšave; pa sosebno važnega pomena za nje je to, da se bode v prihodnje pri nakupovanju različnega blaga od strani dežele ali raznih drugih javnih podjetij v prvi vrsti moralo ozir jemati na domače obrtnike in njih izdelke. Ker pa bodo ti-le pri večji oddaji svojih izdelkov tudi večjo množino surovin potrebovali, katere navadno od kmetov nakupijo, potemtakem pride ta uredba posredno tudi kmetom v prid.

Upajmo, da štajerski deželni zbor tudi v prihodnje ne bode svojih rok križem držal ter se zanašajmo, da bomo dosegli s pomočjo vrlih nemških poslancev še marsikaj, kar bode tudi slovenskemu Štajerju v blagor in prid, kajti

klerikalna druhal sama s svojimi slovenskimi poslanci ni zadovoljna; kdo bi pač tudi zamogel tem mračnjakom prav ugoditi. Opešali so menda z blatenjem nemških poslancev, kateri se njihovemu vpitju in grožnji le smejijo ali pa se na to neumno početje celo ne ozrejo. Slovenski poslanci so vzbudili klerikalnim hujskačem strahansko jezo, da se repenčijo, kakor puran, ko mu rudečo ruto pokažeš. Govoriti bi bili morali v deželnem zboru slovenski. Osem je slovenskih poslancev, nemških pa 56, ki ne razumejo slovenščine. Predlagalo pa se bi naj slovenski. Jasno je kakor beli dan, da klerikalni kričači drugače nišo zdravi, če ne vpijejo nad enim ali drugim, pa to je dobro, da je vsak pameten človek to druhal že do dobrega spoznal, toraj se za njeno počenje ne briga.

Iz Koroškega.

Na Koroškem so v zadnjem času nekateri klerikalni prenapeteži začeli hujskati med tamkaj bivajočima narodoma na nezaslišan način. Kjer so dosedaj Nemci in Slovenci v miru in slogi eden poleg drugega živeli in še tudi žive, skušajo ti hujskači povzročiti sovraštvo in boj. Skalili bi radi vodo, da bi potem lažje ribili.

Tako so stavili zahtevanje, da bi se moralo pri uradih v Celovcu slovenski poslovati in vendar živiti v ondotnem mestu 21.503 Nemcev in 1671 Slovencev, pa še ti-le so izključno vsi nemškega jezika večšč. Najmanj pa mora biti 20 procentov drugojezičnih prebivalcev, da se dvojezično uradovanje upelje, tako je postavno določeno.

Prepir hočejo kranjski klerikalni matadorji v lepej in doslej tihej Koroški deželi imeti, ker doma so v istini že vse svoje gledališke vloge do konca doigrali. Da bi se ti gospodje v resnici za blagor kmečkega ljudstva poganjali in trudili, to jim nikdo verjeti ne zamore, kdor ima količkaj pameti in odprte oči.

Slovanska zveza naj bi (tako nameravajo) s po-

Župnikov fant.

Iz pisem nekega kmečkega duhovnika. Nemški spisal P. K. Rosegger.
Ponatis prepovedan.

(Dalje.)

»Kdo pa potrebuje čevljev v gorovju«, vprašam jo skoraj malo jezen, kakor da bi hotel to neprijetno reč prezreti.

»Nikdo«, odgovori dekla. Ker se je sekanje lesa ustavilo, so drvarji odisli, čevljarka leži v postelji, fantič v zibelki, jaz pa hodim bosa. Po teh besedah pokaže mi ta mala stara oseba svoje velike raskave in prašne noge. »Poslednje olje pač tudi seboj vzemite, to pusti še prositi« je dodjala.

»Ali tako nevarno?«

»To ravno ni, po umrla bo« odgovori ženska.

»Kaj pa ji je?«

»Sušico ima. Jetiko tudi ima. Ja, pa mrzlico tudi ima. Pa silno je slaba«.

Jaz sem se takoj napravil. Dokler si je ženska v vasi nekaj nakupovala, sem jaz malo pojužnal, šel v cerkev po Najsvetejše, velel potrebne reči v torbo pospraviti, narejeno iz kože od srne, ki je morebiti sama nekaj po sedmih kotih

skakala; na njej so se bile dlake in parklji. Ko hočem torbo selki izročiti, zapazim, da je tista itak že otovorjena. Imela je culo na hrbtu in velik vrč v roki. Komaj toraj bo še zamogla svetilnico prevzeti, torbo si bodem moral pa že sam naložiti. Med tem, ko je pel v zvoniku zvonček, glasé se v gostilni pisčala in gosli za svatovsko družbo. Tako je na svetu.

Greva po dolini navzgor. Zraven naju šumi voda. Pred menoj hrope mala starka, jaz pa korakam za njo zatopljen v svoje misli, dobre in slabe. Hoja mi ni bila nič kaj po volji. Spomnim se na slučaj v sosedni župniji, kjer so v vihami noči duhovnika v gorovje k bolniku poklicali, ki je na naglem nevarno zbolel. Ko duhovnik zjutraj tje dospe, bil je dotični bolnik na smreki ter je tisto klestil, da napravi nekaj nastelje. Ljudje, ki neredno žive, so namah na smrt bolani, pa tudi ravno tako naglo zopet zdravi; nasprotujejo vsakemu dnevnemu redu.

Ko od šumeče vode v neko stransko dolino kreneva, hočem z mojo spremljevalko vendar malo pokramljati.

»Dečva«, jo vprašam, »kako pa te naj imenujem?«

»Jaz in pa mati Božja imave enaka imena«, odgovori dekla. »Marija tedaj?«